

Utorak, 3. jun 2003.

Svedok B-1098

Svedok C-047

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak 9.05 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Pre nego što optuženi počne sa unakrsnim ispitivanjem, ako mi dozvolite, želeo bih da dam jedno objašnjenje Pretresnom veću na privatnoj sednici.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Juče ste dali sledeće objašnjenje da, s obzirom da niste bili u vašem selu 17 godina, ne možete da se setite više ljudi. Juče smo utvrdili da, da vi možete da se setite samo četiri imena, da li je to tačno? Zato što niste bili dugo u vašem selu i to vam je objašnjenje zašto ne možete da se setite više imena, da li je to tačno?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ne znam na koja imena mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije bitno na koja imena, moje je bilo pitanje kako to da niste mogli još neko ime da kažete, nego samo, eto, ta četiri imena.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Zato što više nisam prepozn'o.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A niste ih prepoznali, jer niste živeli tamo 17 godina, je l' tako? Je l' to bilo objašnjenje?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To objašnjenje vam je prilično neuverljivo, s obzirom na ovu prvu stranu koja je juče ovde prikazana, a ja neću pominjati vaše selo, ali evo, to je, znači, podaci su to o vama, koje ste gledali na početku, to je strana 02935411, u stvari, tabulator 1 ... Ja mislim, pošto posle ide 2, ovo ne vidim, jeste, tabulator 1, gde su vaši podaci ... Kažete pod tačkom 2, dole u trećem ovom odeljku: "Od 1975. do sredine 1990. godine, u toku sedmice živeo sam u Beogradu, a preko vikenda" i kažete sad ime svog sela. Znači vi ste svih tih godina, preko vikenda, bili u vašem selu, a samo ste radnim danima išli i radili u Beogradu. Kako objašnjavate, onda, tu, to, to svoje da 17 godina niste bili u selu, pa niste ljude poznavali, kad ste vi bili tamo svake nedelje preko vikenda?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ja sam se nalazio kod kuće. Radio sam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Radio?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako da niste imali kontakt sa drugim seljacima, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Rijetko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Stanovništvo u selu je par stotina ljudi.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Znam ja, gospodine Miloševiću, te ljude koji žive u mom selu, ali oni nisu učestvovali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda sam vas pitao i vi ste rekli da nigde niste pomenuli to da ste, međutim, uspeli da prepoznate Srbe, stražare ili vojnike ili kako god hoćete da ih zovete. Pa ste me pitali gde to piše da vi poznajete njih, pa ću vam ja, evo, pročitati gde piše, doduše imam englesku verziju ove izjave, to je strana 5, a broj je 00453878, u poslednjem pasusu piše: "Za vreme našeg zatočenja u hangaru, primetili smo kako stražari rade u tri smene, svaka smena po osam sati. Svaka smena imala je osam stražara, a od tih stražara prepoznao sam trojicu. To su bili Ratko Spasojević iz sela Šetići, Vljako Ivanović iz sela Petkovci, Mujo čije prezime ne znam, iz Tršića, ili Čelopeka, kom su se svi obraćali sa 'kapetane'." Dakle tu ste vi napisali da te ljude poznajete.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Nisam ja poznav'o toga, nije Muju, nego Miju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE Miju?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ali su se obraćali imenom ovi Tršićani koji su bili zatočeni i znali su da je Mijo, a zvali su ga ovi ostali "kapetane". A Vlajka sam vidio jedanput, kad je doš'o i rek'o: "Đe se nakoti ovoliko ove gamadi. Ako hoće ko da se ubija sa strujom, ja ću mu otvoriti ormar" i otiš'o je. A Ratka Spasojevića ja nisam vidio nikako, već ga je vidio Muradif. To vam je objašnjenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nikad ga niste videli?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovdé na kraju ima rečenica koja kaže, pošto kažete ovoga ste jednom videli da pita gde se nakoti tolike gamadi, a ovoga niste videli nikako, vi kažete: "Poznavao sam Ratka i Vlajka jako dobro, jer smo igrali zajedno fudbal kad smo bili mladi." Prema tome, znali ste ih dobro, niste ga videli jednom, nego kažete da ste ih znali dobro, sad kažete da ste tog videli jednom i čuli o njemu, a ovoga niste ni videli. Šta je ovde istina?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Istina je to da ja njih poznajem, obadvojicu, ali da ja nisam vidio Ratka, nego sam vidio Vlajka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta mislite pod tim da sta videli Ratka?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Nisam ja rekao da sam video Ratka, nego da ga je vidio Muradif. Ja mislim da tako piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo kako piše: "Prepoznao sam trojicu", pa onda kažete "Ratko Spasojević iz Šetića, Vlajko Ivanović iz Petkovaca i Mijo iz Tršića, ili Čelopeka", znači, to piše. Šta je istina, recite mi, molim vas, gospodine B-1098?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Sve ovo što sam maloprije rek'o.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A odakle ovo da piše tu?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: E, ne znam. Možda prevodioc nije dobro razumio. Ja ne znam engleski...

SUDIJA MEJ: Sačekajte trenutak, molim vas.

TUŽILAC NAJS: Ne znam da li je Pretresnom veću potreban primerak izjave, ne prejudicirajući da li će to da postane dokazni predmet, ali trebalo bi, sigurno, da se stavi ovo u kontekst da bi svedok imao fer šansu da odgovori.

SUDIJA MEJ: Da, dajte nam primerak. Koji je to bio pasus?

TUŽILAC NAJS – ODGOVOR: Strana 5, na dnu strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi tvrdite da je ovo sve u pogrešnom prevodu, da ste ih poznavali i pomenuli imena i, posle toga, objašnjavate da ste sa tom dvojicom igrali fudbal kad ste bili mladići i tako dalje i sve je to u pogrešnom prevodu, je l' tako tvrdite, gospodine B-1098?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Za Ratka Spasojevića i Vlajka, istina je da sam igrao fudbal sa njima, a Ratko Spasojević je moje godište. Ali, istina, ovde piše tako, ali ja sam dao ispravku radi prevodioca onoga. Mislim da je to ispravljeno neđe, da nije dobro napisano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to ste prvo rekli, pa onda porekli, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Nisam ja rek'o, nego prevodilac nije dobro razumio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prevodilac je, dakle, izmislio Ratka Spasojevića, da ste ga vi videli?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Nije on, nije on izmislio Ratka Spasojevića, nego sam ja rek'o da je Muradif vidio Ratka Spasojevića.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Molim vas obojicu, nemojte da zaboravite da treba da date mogućnost da se da odgovor. To se odnosi i na vas, gospodine Miloševiću. A vi svedoče, posmatrajte mikrofon optuženog, treba prvo da se isključi taj mikrofon, pa da vi tek počnete da odgovarate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada, u ovoj ispravci, ponovo imate ovaj, ovu izjavu na 03048141 stranici, gde ispravljate ovo što ovde piše, pa kažete: "Pominjen da je Ratko Spasojević bio čuvar", a onda kažete: "Nisam lično video Ratka Spasojevića" ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)*

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Tačno. To je izjava koju sam ja dao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači to je izmena koju ste napravili. Dakle, čuli ste od vašeg nećaka Muradifa da je on bio čuvar?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Muradif.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda ste se vi ispravili i rekli da ga nikada niste videli da uzima zatvorenike iz sobe broj 1 i ...

TUŽILAC NAJS: Izvinite, časni Sude, što prekidam, ali pre par trenutaka smo u pitanju čuli puno ime nećaka, a ja sam pazio da ne pomenem to ime. Molim da se ovo izbriše iz zapisnika.

SUDIJA MEJ: Trebalo bi da idemo u privatnu sednicu za ovakva pitanja. Dok budete pitali o ovim ljudima bićemo na privatnoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U redu, gospodine Mej (May). Neću više postavljati ta pitanja, ali ako ...

SUDIJA MEJ: Pa, ukoliko budete želeli da postavljate pitanja o određenim licima, u tom slučaju bićemo na privatnoj sednici. Za sada ostajemo na otvorenom zasedanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, ti ljudi koje ste pomenuli, kakvu su uniformu nosili?

SUDIJA MEJ: Ako želite, možete da odgovorite.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Imali su maskirne uniforme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ - PITANJE: Je li vi njih ubrajate u pripadnike, pošto nabrajate te koje poznajete iz vašeg sela, ili koje znate da su bili tamo, njih ubrajate u JNA, ili u te rezerviste iz vašeg sela? U šta njih ubrajate?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Njih ne ubrajam u JNA, ali ubrajam u rezervni sastav JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ljude iz vašeg sela?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ne iz našeg sela, oni nisu iz mog sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oni su iz okoline vašeg sela?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da, iz okoline.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda na strani 6, u petom pasusu izjavljujete kako znate da je taj Mijo, zvani "kapetan", čije prezime ne znate i ne znate da li je iz ...

SIDIJA MEJ: Ulazimo u privatnu sednicu. Rečeno vam je, ako pominjete imena, da ćemo da pređemo na privatnu sednicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ali, on je govorio o ovome.

SUDIJA MEJ: Idemo na privatnu sednicu i tamo ćemo i da ostanemo. Da. Ovde ćemo da se zaustavimo

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine B-1098, na sedmoj strani vaše izjave tvrdite da ste tokom ovih navodnih egzekucija, koje ste opisali, koje su se dešavale u maloj sobi, "tri sa tri", da ste pogođeni i da su na vas pucali iz dva puškomitraljeza, da li je to tačno?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Dvojica od tije' stražara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ta dva, sa dva puškomitraljeza, pucali na vas u toj maloj sobi "tri sa tri", gde vas je bilo, kako kažete, dvadesetoro.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ja sam rekao oko 20, a da li su pucali obadvojica, od one buke u "tri sa tri", da ja zatvorim nekoga u "tri sa tri",

pa da okrenem automat, pa da vidim da l' će znati da li su dva, tri, ili pet, a najmanje dva ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pucali su u vas 20, vi kažete, to vam je u prvom redu, 20 zatočenika, kako kažete i onda oni su, znači, pucajući iz dva puškomitraljeza, sa male razdaljine, u malom prostoru, navodno izvršili streljanje i samo vas nisu pogodili, a pobili su ovih ostalih 19, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ja ne vidim da ovdje ide piše da su bila dva puškomitraljeza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, pošto vi to ne vidite, ja ću da vam nađem gde kažete: "Dva stražara su", to je prvi pasus, ako se zanemari ovaj preneti pasus, "dva stražara su nosili SMB uniforme i bili naoružani puškomitraljezima, a, onda, čim smo stražarima okrenuli leđa, počeli su u nas pucati iz puškomitraljeza".

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Tačno, tako je i bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, što onda kažete: "Ja ne vidim puškomitraljeze", u izjavi i tako dalje..

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ne, ne, ja nisam mislio na ovaj odeljak, nego na ovaj koji ste sad napomenuli ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, razumem to. A dobro, je l' tačno da ste se vi tom prilikom, iako nepogođeni, onesvestili, je l' tako? Kažete, od straha.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: E ja ni danas dan ne znam kako je bilo, da li sam onesvješćen, ili nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo piše, poslednja rečenica ovog pasusa: "Mene nisu pogodili, ali sam se onesvestio, verovatno od straha". To kažete u vašoj izjavi.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Reko sam ljepo, najverovatnije da sam se onesvestio prilikom pucanja i pao sam i kada sam došao sebi, što znači da sam se bio onesvestio, kad sam došao sebi, onda sam čuo krkljavu, jauke i deranje i plakanje i koječega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako ste bili u nesvesti, kako onda tvrdite, isto na strani 7, u trećem paspsu, da su stražari posle toga, znači,

pucali iz dva puškomitraljeza, 19 ljudi, po vašoj tvrdnji, pobili, vas nisu pogodili, vi niste bili čak ni ranjeni i onda odmah ušli u sledeću prostoriju i tamo pucali u zarobljenike, a vi bili u nesvesti ... Kako znate to?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: To je bio samo onaj krizni period, možda sekunda, ili dvije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bili ste u nesvesti samo par sekundi?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Par sekundi, toliko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je vrlo interesantno objašnjenje, čovek se onesvesti i onda zna da je bio samo par sekundi u nesvesti i onda je čuo sve drugo. Dobro.

SUDIJA MEJ: Da li vi tvrdite, da li vi pokušavate da kažete, gospodine Miloševiću, da se ovo nije desilo, da ovaj svedok nije bio tamo, da nije video i čuo ove stvari, da li to pokušavate da kažete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja, ja sugerišem da ovaj svedok ne govori istinu, uopšte.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ja mislim da ni vi ne govorite uopšte. Ja nisam političar, ja nisam političar nego govorim samo istinu i istinu

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, gospodine B-1098. Ovde vi govorite, a ne ja. Onda, na strani 7, isto u četvrtom pasusu, navodite kako ste čuli kako kamion kreće i vi ste tada provirili iz prostorije da proverite da li su otišli. Je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tada već niste bili u besvesnom stanju?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E dobro, recite mi poimenice, ko je od tih 19 ljudi, koja imena od tih 19 ljudi, što su s vama bili, znate, od tih što su pobijeni. Od tih 19?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Znadem četvoricu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Četvoricu znadem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, znate četvoricu i oni su svi s vama bili u tome.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: U toj grupi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda kažete: “Bio sam previše uplašen da pregledam mesto zločina”, to je vaš rečnik, pretpostavljam, “ali znam da su ubijeni svi koji su samnom dovedeni, jer više nikad nisu viđeni”. Tako ste izjavili, je l’ tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Pa nije samo, pa nije samo da ti nisu viđeni, nije viđeno njih 700 i više, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam sasvim precizno.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Pa precizno sam i odgovorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako znate da nisu viđeni, kad ne znate ko su?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Kako ne znam ko su, kad znam ko je pobijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čekajte, vi ste rekli da znate četvoricu. Znači za petnaestoro ne znate ko su. Kako možete da tvrdite da nisu viđeni kad ne znate ko su?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Pa znaju, Miloševiću, njihove porodice koje su ostale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam...

SUDIJA MEJ: Provocirate svedoka sa ovakvim pitanjima i načinom na koji se postavljaju. Gospodine B-1098, ja to shvatam. Ja shvatam da vas ovakva pitanja provociraju, ali ja vas molim da se ne ljutite, da se ne obraćate optuženom njegovim imenom. Vi, naime, ovde svedočite pred Sudom. Prema tome, obraćajte se nama, nemojte njemu da se obraćate. Izvolite, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da raščistimo. Vi tvrdite da oni više nisu bili viđeni, iako ih ne poznajete i ne znate ko su oni bili i znate da nisu viđeni ljudi za koje ne znate ...

SUDIJA MEJ: To ste već obradili. On je odgovorio na ta pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste rekli da ste odatle u paničnom strahu, preskočivši nekakvu betonsku ogradu, otrčali do Drine, koja je bila oko 200-300 metara od kuće, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Pa, ja ne znam da li baš ima 200-300 metara, možda ima i 500 metara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači možda i 500 metara.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Pa nisam ja mjerio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, molim vas, koliko je dugo trajala vožnja kamiona od Pilica, odakle ste doveženi od kuće, do te, takozvane, "Gerine klanice", u kojoj je, navodno, obavljeno to streljanje? Koliko ste dugo, koliko dugo je trajala ta vožnja kamionom?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ja znam samo da su pratila policijska kola, a koliko je dugo, nismo imali sata ni jedan, jer sve je oduzeto od nas, pa da mjerimo vrijeme, a zna se, otprilike, koliko ima kilometara, za koliko se može stići.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, otprilike kažete koliko dugo je trajala ta vožnja? Ja ne tražim da štopericom merite vreme, nego otprilike.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Šta ja znam? Možda je trajala i po' sata, četeres minuta, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ste vi dugo bili skriveni na tom mestu, kod Drine.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Bio sam ja skriven, bio sam ja skriven kod Drine otprilike, neđe od 10.00 ujutro do mraka. Juni je mjesec bio, znači, mrak more biti u 21.00, računaj sad od 10.00 do 19.00, do 21.00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi tvrdite o nekom broju ljudi, čak govorite ukupno o 193 čoveka i tako dalje. Bili ste na 500 metara, a između je ta betonska oграда, koju ste vi, kako kažete, preskočili i kažete u

istom pasusu u prethodnoj rečenici da zbog betonske ograde niste mogli videti ljude koji silaze s kamiona, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ja sam rekao da sam bio 500 metara od toga, rek'o sam da sam bio 500 metara, otprilike, od toga i čuo kako kamion dolazi i ponovo rafale i ponovo kad kamion odlazi i opet kad je se vrać'o, isti način, isto k'o što su radili sa prvom turom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, vi ste lepo to rekli: "Zbog betonske ograde nisam mogo da vidim ljude" i tako dalje, to ste rekli, evo, ovde na, na strani 7, pa mi sad odgovorite kako je moguće da ne vidite ljude, a da uspete čak da ih prebrojite sa daljine od 500 metra, kako sad kažete? Da prebrojite ljude, sami kažete, koje niste videli.

SUDIJA MEJ: Ne, svedok nije rekao da ih je prebrojao, to je samo njegova procena broja ljudi u kamionu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, na strani 7, u šestom pasusu, tvrdite da je pored vas preživio i još jedan čovek, neću da mu ovde pročitam ime, jer pretpostavljam da bi opet išli na zatvorenu sednicu, ali vi imate u vidu o kome govorim, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Imam u vidu i znam koji je čovek. Al' on je preživio, bio je u trećoj turi, toj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Međutim ni on, ni bilo ko drugi nije u stanju da potvrdi ove naše, ove vaše navode, jesam li u pravu, ili nisam? Je l' može ...

SUDIJA MEJ: Svedok ne može reći ništa o tome što neko drugi eventualno zna, on vam daje svoj iskaz i on može reći šta on zna, ali ne može govoriti u vezi onoga što drugi ljudi znaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, šta se desilo sa tim čovekom, molim vas? On je preživio, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da li mogu da odgovorim, časni Sude. Taj čovek je preživio i isto doš'o na slobodnu teritoriju i pogin'o u toku rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači poginuo je posle, u toku rata.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Objasnite mi sad ovo. Vi navodite da se za tog čoveka, da mu ne čitam ime, saznali od nekih vojnika u Zaseoku, dakle sve do tog trenutka za njegovo postojanje niste ni znali, a tvrdite kako je u trećoj grupi doveden na streljanje. Kako uopšte možete tako nešto da tvrdite?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Mogu da tvrdim jer postoji njegova izjava one godine kad je pobjeg'o, isto kao što postoji i moja izjava one godine kad sam pobjeg'o.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači, vi ne svedočite o tome, nego kažete da postoji njegova izjava. Vrlo dobro. Kažete na strani 7, u sedmom pasusu kako ste sledećeg dana pokušali da odete do svog sela, ali ste se izgubili, pa ste se sticajem okolnosti ponovo vratili u blizinu kuće gde je izvršeno streljanje, kako to tvrdite, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad mi odgovorite, ako ste se izgubili i ne uspevate da nađete put do sopstvenog sela, kako uspevate da nađete put do ove kuće?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Lutajući okolo tu sve će se to dešavalo, po noći, po onoj kiši. Pit'o bi ja nekog da li se mogao snaći, nego samo u krug sam hod'o, a sve sam iš'o po noći i po onoj kiši.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine B-1098, vi dalje na strani 7, u sedmom pasusu, pošto ste već drugi put bili tamo u tom mestu, kad je pao mrak, tvrdili ste da ste krenuli prema svome selu, vi mu pominjete ovde ime, ali ja ga neću pomenuti, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Pa ja maloprije objasni' da sam iš'o u toku noći i po noći, da sam zalut'o, a onaj dan što sam se krio u sjenu dole oko šljunkare, cjeli dan prelež'o i posle iziš'o, opet u mrak i tako sam zalut'o i vratio se blizu toga mjesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to razumem, a ja vas pitam za ono dalje što se događalo. Pošto ste videli, što ste rekli, neke buldožere i tako dalje, ovde ste napričali dosta toga, onda ste posle, kada je pao mrak krenuli prema svom selu, je l' tako?

SUDIJA MEJ: Svedok je to rekao, ali postavite mu pitanje, jer vam vreme ističe. Možete postaviti još jedno pitanje, nakon ovoga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mislim, imam još nekoliko pitanja, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Možda, ali vreme ističe. Prema tome, molim vas postavite ovo pitanje i onda možete postaviti još jedno, iako je za sada teško da se vidi koje je pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste, pošto ne uspevate da po danu pronađete put do svog sela, kako ste mogli noću da ga pronađete?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ja sam moje selo, posle te dvije noći, lutajući gore po Karakaju i kad sam drugu noć proš'o Čelopek, uputio se gore u planinu, prenoćio sam u šumi, sutradan sam krenuo po danu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo još jedno pitanje, gospodine Mej, još jedno pitanje da mu postavim, imam više, ali bar jedno, pošto mislim da je bitno.

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste dva puta u svojoj jučerašnjoj usmenoj izjavi pomenuli žene. Jednom ste rekli kako su žene vikale, to su te meštanke pored puta, je l' tako? Vikale su tim ljudima: "Pobite Balije", a u drugoj prilici kažete da je žena vikala kroz onaj otvor u bioskopskoj sali, da ako joj brat pogine, sve će vas pobiti. Pa mi sad odgovorite, da li je to reakcija žena i atmosfera tu stvorena posle zločina koji su muslimanske snage izvršile nad srpskim civilima u tom kraju, a vas zarobili u tom kraju? Kako objašnjavate takvu reakciju žena, da viču "pobijte Balije" i da ova kaže ako joj brat pogine ... Od koga da pogine, šta se događalo?

SUDIJA MEJ: Možete li, uopšte da odgovorite na to pitanje?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Mogu da odgovorim. Kad smo stigli u Karakaj, tu je bila masa žena i govorila "pobijte Balije", a ona žena što je gledala kroz prozor, ta je žena bila iz Pilica. to su dva različita mjesta. Ako joj brat pogine da će ona nas pobiti. Ja ne znam samo, postavio bi, ako bi mog'o postavio bi pitanje: šta su tražili ti ljudi po Kovačevićima gore i

Vitnici, kad je to čisto muslimansko naselje? A oni su išli da istjeraju i njih. Mi smo bili lojalni građani dole, Miloševiću, a ne da sam ja zarobljen u borbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li mislite ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne. Gospodine Tapušковиću, imate reč.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Zahvaljujem, časne sudije. Ja bih prvo svedoka zamolio da objasni Pretresnom veću nekoliko stvari vezanih za dokaz Tužilaštva broj 456, tabulator 4. Ja ne vidim svedoka, uopšte. Gospodine svedoče, vi ste juče na pitanje gospodina Najsa objašnjavali ovaj dokument i ja se ne bih vraćao na ta pitanja. Vi ga imate ispred sebe, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Jeste vi taj dokument prvi put videli u Tužilaštvu ili ste znali za njega i ranije?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Vidio sam ga juče ovdje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Nisam razumeo.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Vidio sam ga juče ovdje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste uočili da naslov na njemu glasi "Pregled izvršenog prevoza izbeglica po nalogu privremene vlade Srpske opštine Zvornik i štaba TO Zvornik". Nigde se ne spominje JNA, već da je to sve rađeno po nalogu privremene vlade Srpske opštine. Jeste li to uočili?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A je li tako stvarno bilo, da je to sve organizovala opština Zvornik?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ne znam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: U svakom slučaju ne znate ni da je organizovao JNA?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ne znam ja ko je organizovao, ja samo znam ovo ovdje što sam pročitao, dole ona tri ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, sad bi se samo na trenutak vratio na vašu izjavu koju ste dali istražiteljima Tribunala 24. novembra 1996. godine i to samo na jedan pasus, to ste juče objašnjavali. Ja samo moram da vas podsetim, vi ste rekli da je većina vojnika koja je bila okružila vaše selo, neću spomenuti ime, nosila uniforme JNA, je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Bilo je svakakvih.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro i rekli ste da ste lično videli toga dana, znači 1. juna, dva tenka,

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I rekli ste, potom, vrlo jasno: "Mislim da su vojnici u SMB uniformama bili pripadnici redovnih snaga JNA, a vojnici u maskirnim uniformama meštani, četnici", je l' tako?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Pa možda nisam baš tako rek'o, ali slično je.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Tako piše. No dobro, to je bila izjava koju ste dali 24. novembra 1996. godine istražiteljima Tribunala. A ja sam uz ovu izjavu od Tužilaštva dobio, časne sudije, po pravilu 66 i vašu izjavu od 17. juna 1992. godine, pred Centrom službe bezbednosti Tuzla, Republika Bosna i Hercegovina, sektor službe Državne bezbednosti. Da li se sećate da ste 17. juna 1992. godine dali jednu izjavu pred ovim organom? Časne sudije, ja imam tu izjavu prevedenu. Tužilaštvo je prevelo tu izjavu i na engleski, ona nosi broj 672.

TUŽILAC NAJS: Imamo kopije, kao što sam rekao juče, evo stižu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li vi imate ovu izjavu na srpskom jeziku?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ne treba mi. Znam šta sam rek'o.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Želim samo da vas podsetim. Pogledajte početak vaše izjave. Rekli ste sledeće: "Koliko ja mogu da se setim, mesec dana ranije je selo Kula napadnuto od strane četnika." Neću citati ime vašeg sela. "I onda se javilo 37 lica kao dobrovoljci, a iz jednog drugog sela pet ljudi. Pa pošto se nisu uspeali odbraniti oni su se vratili kućama." Je li

to tačno da su iz vašeg sela i drugih sela išli dobrovoljci naoružani da brane Kulu, na mesec dana pre 17. juna 1992. godine.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Tačno je to da smo išli, samo ja ne znam baš da li je 37, ali išlo ih je dole da brane Kulu. Ne osporavam ja to.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Razumem, ali sad mi kažite ovo, ja sam pažljivo pročitao celu tu vašu izjavu, ja nemam vremena da se bavim pojedinostima, ima tu dosta toga što ste već rekli ovde, ali ste uglavnom govorili o tome da su sve to radili pripadnici četnika. Prepoznali ste čak i jednog mladića, pa onda ste dalje govorili ... Na desetak mesta se spominjali samo četnike i meštane, kako ste rekli u izjavi koju ste dali istražiteljima Tribunala. Sad mi objasnite, kako to da u toj izjavi niste spomenuli ni na jednom mestu pripadnike JNA?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Zato što ja njih smatram da su četnici. To nije nigde napisano, ali ja nisam to pomenuo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Aha, niste spomenuli, takođe, ni tenkove.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Možda nije napisano, ja sam spomenuo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A juče ste spomenuli i čak ste spomenuli i policiju.

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Isto sam spomenuo i policiju i rek'o da je bio i jedan Musliman, čak iz policije na Bijelom Potoku.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Sve ja to razumem, gospodine, samo mi objasnite zašto to niste rekli 17. juna 1992. godine, na pet-šest dana posle tih događaja, nego tek istražiteljima Tribunala? Samo to objasnite?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Evo objasniću, nije problem nikakav. Pit'o bi ja vas posle one traume šta bi vi pričali kad preživite onu katastrofu što sam ja preživio.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, časne sudije, nemam više pitanja.

TUŽILAC NAJS: Možda bi nam bilo od pomoći ako pogledamo još neke delove ove izjave, koja je uvedena? Možda bolje na privatnoj sednici?

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U nastavku vaše izjave govorite o čoveku koji kaže: "Pusti ih, neka pate", a kada je reč o onom čoveku koji je tražio da ga ubiju, vi kažete: "Ja sam se polako izvukao ispod tela". Da li ste se vi zaista zatekli ispod tih leševa, tih mrtvih tela, kao što ste detaljno opisali u svojoj izjavi?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Tačno je da sam se zatek'o, jer kad su počeli pucati u leđa ljudima, to se i okretalo i vrtilo i padalo, a i ja sam pao i oni su popadali, neki na mene i taj rođak što me drž'o za ruku bio je na meni.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Još me zanimaju dva pasusa u vezi kojih želim da čujem komentar od vas, a u vezi kojih vam nisu postavili pitanja, niti optuženi, niti gospodin Tapušковиć. Rekli ste da ste otišli u grmlje, da ste čekali da padne noć i onda kažete u svojoj izjavi, ili se ja to tako sećam da ste vi izjavili: "Odande sam vidio još dva kamiona kako su došli krcati ljudima i čuo sam vatru iz automatskog oružja." Da li ste vi, zaista, videli te kamione kad su stigli ili ste samo čuli rafal?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Čuo sam ja kamione dobro kad su došli. Isti taj dan tri ture, jer u ovoj turi u kojoj sam ja bio, bilo je 64. Dva puta su još dovlačili, još dvije ture i pucali na istom mjestu i čuo sam rafale i čuo kamion kad dolazi. Ja nisam bio daleko.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste, zapravo, videli kamione kao što se čini iz ove izjave, ili ste ih samo čuli?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Da, možda je napisano da sam ih vidio. Ja sam samo čuo kad dolaze kamioni na to isto mjesto odakle sam ja pobjeg'o sa streljanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dva reda dalje, vi ste izračunali, za sebe, otprilike broj ljudi koji bi mogli da budu ubijeni i rekli ste: "Pretpostavljam

da su to uradili meštani Pilica". Zašto ste tako pretpostavili i šta pod tim podrazumevate?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Ne znam gdje piše da sam rek'o? Možda sam rek'o za ovih 300 što je ostalo dole, da su to uradili mještani Pilica? Samo da pročitam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na kraju, poslednje pitanje na ovu temu, mada imam još dva pitanja o izjavi ... Malo dalje kada govorite o ljudima koji su razgovarali o ubicama mladića po imenu "Cane", vi ste otišli do kuće gde je bilo streljanje i iz izjave se vidi, ili se čini kako ste vi videli kako oni koriste utovarivač da bi podigli ta mrtva tela na kamione i vi ste pretpostavili da ih je bilo oko 400. Da li ste videli kako oni utovaruju tela ili ste samo zaključili to na osnovu onog što se dešavalo?

SVEDOK B1098 - ODGOVOR: Ja, mogu ja da odgovorim?

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. U čemu je stvar, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Stvar je u tome da svedok u svojoj izjavi ne govori o utovarivaču, nego govori o buldožeru.

SVEDOK B-1098: E to, Miloševiću, prevodioci ne zanju šta je utovarivač, nego su napisali buldožder. A vi znate šta je buldožder dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja znam šta je buldožer, ali pretpostavljam ...

SVEDOK B-1098: A znam i ja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pretpostavljam da ste davali izjavu na vašem jeziku.

SUDIJA MEJ: Jedan po jedan.

SVEDOK B-1098: Molim vas...

SUDIJA MEJ: Jedan po jedan.

SVEDOK B-1098: Kako piše u izjavi, da l' sam reko buldožder ili utovarivač ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak. Sačekajte, gospodine. Gospodine Najs, molim da ovo razjasnite.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Iz vaše izjave se, bar naizgled vidi da ste vi videli kako oni koriste utovarivač, da utovaruju leševe u kamione i pretpostavljate da ih je bilo oko 400. Vi ste juče govorili o svojim pretpostavkama i zaključcima da je bilo leševa u kamionima sa ciradom. Da li možete da nam pomognete, da li ste videli utovarivanje tela u kamione ili ste, jednostavno, zaključili da se to tako desilo kako ste juče govorili ovde?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Vidite, ja kad sam posmatr'o, kamion je bio veliki, sandučar, kako ga mi u Bosni zovemo. To su stranice 'vako i samo se odozgo prekrije ciradama. A taj isti utovarivač je staj'o do samoga kamiona, što znači da su ubacivali u utovarivač, a utovarivač diz'o gore i presvukli su stranicama, samo preko stranica ciradu i zašnirali dole okolo onoga, ako me razumjete. I kamion je otiš'o, đe je otiš'o, ne znam ni ja.

TUŽILAC NAJS – ODGOVOR: Da li ste vi lično videli kako su to oni radili ili je to nešto što ste vi pretpostavili na osnovu onoga što jeste videli?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: To, vidite taj utovarivač, on nije bio ugašen, on je radio jednako, al' u tom momentu su stavljali ljudi u civilnim odjelima, zatvarali ove cerade. Ja sam smatro da je on, a 100 posto i jes', tovario te iste leševe u kamion.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala ...

SUDIJA MEJ: Da, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, svedok svakako nije davao ovu izjavu na engleskom jeziku, to pretpostavljam, a u izjavi na srpskom jeziku na sedmoj strani, u pretposlednjem pasusu, kaže: "Vratio sam se". Čitam celu rečenicu od velikog slova do tačke: "Vratio sam se u blizinu kuće gde je izvršeno masovno ubistvo i vidio kako buldožer tovari tjela na kamion."

SUDIJA MEJ: Da, shvatili smo šta želite da kažete i svedok je objasnio u čemu je stvar. Krenite dalje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Moje poslednje pitanje tiče se dna strane i čoveka čije je ime pomenuto juče, na otvorenoj sednici. Svedoče B-1098, vi ste u

svojoj izjavi rekli ovako, tokom vašeg boravka u Međeđi, čuli ste da je Vesil Hamzić iz Durakovića takođe preživeo zbog toga što se našao u grupi koja je pobijena u kamionu. On je još uvek bio u Međeđi, dok ste, kako ste vi saznali za ovog drugog preživelog, mada je taj preživeli kasnije poginuo u ratu. Da li ste tako saznali ili na neki drugi način?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Pa ja kad sam došao u Zaseok, na tu slobodnu teritoriju, meni su rekli odmah u Zaseoku, mještani Zaseoka, da su isto, da je doš'o jedan čovjek sa strijeljanja i oni su ga bili uhapsili, mislili da nije neko drugi. Ja sam tog Vesila posle naš'o, ali je, na žalost, poginuo u ratu. Da je bog'do živ, pa da i on posvjedoči. Jer isto je ovo preživio što sam i ja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovo je izjava koju ste dali samo par dana posle dolaska na slobodnu teritoriju. Tu izjavu ste dali u bolnici i nama ste ispričali kako ste saznali za Vesila Hamzića. Da li je ta priča kako ste saznali za Vesila Hamzića tačna?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Tačna, pa vidite, ja sam maloprije objasnio kad sam ja stigao u Zaseok, na slobodnu teritoriju, meni su odmah ljudi iz Zaseoka rekli da je stigao još jedan, kaže i to da je bio u trećoj turi streljanih.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na kraju, još dva ili tri pitanja. Čuli ste da sam jutros informisao Pretresno veće da ste vi dva puta intervjuisani u bolnici, jednom u bolnici, jednom za televiziju, makar jedanput, a možda i više puta. U tim intervjuima, da li ste vi objasnili istorijat ovog masakra?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Pa, verovatno da nisam sve rek'o na televiziji, možda sam nešto ... Radi svoje bezbjednosti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali ste, uopšte govoreći, objasnili da su svi ti ljudi bili pobijeni?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Znao sam za ovih 400, ali sam rek'o ne vjerujem da ima iko preživjeli. Ja mislim da tu ima, ako imate snimak morate i pustit', je li znam šta su radili.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Dok optuženi nije počeo juče da vas unakrsno ispituje, da li vam je neko ranije tvrdio da je vaša priča isfabrikovana, neistinita, lažna?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: Nikad u životu niko, do Miloševića.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na kraju, poslednje pitanje, ali, molim vas, odgovorite uopšteno. Koliko vi znate, da li je to područje gde su živeli ti ljudi za koje kažete da su bili ubijeni, da li su se u to područje vratili neki ljudi koji su i ranije tamo živeli? Da li je to područje počelo ponovo da se naseljava nekim prvobitnim žiteljima?

SVEDOK B-1098 – ODGOVOR: To područje je sad, ja mislim, kompletno ponovo naseljeno. Nije baš 100 posto, ali jedno 90 posto je naseljeno.

TUŽILAC NAJS - PITANJE: Tokom tog ponovnog naseljavanja, da li se tvrdilo da su ove stotine ljudi koji su bili ubijeni u Karakaju, kao što kažete, da nisu bili ubijeni, nego da su živi i da li bi mogli da dođu i ponovo da preuzmu svoje kuće i imovinu?

SVEDOK B1098 - ODGOVOR: To su preuzele žene sa djecom i vratile se, a ovi što su pobijeni nikad neće ni preuzeti ništa, on je preuzeo svoje. A sad, ako mogu ja da postavim jedno pitanje, ako je moguće?

TUŽILAC NAJS: Ne meni, ali kad ja završim svoja pitanja, možda će vam Sud dozvoliti da postavite svoje pitanje.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite.

SVEDOK B-1098: Dosta sad ovih naših povratnika, sudija, se vratilo tamo, odnosno sad se vratilo, ono što rekoh maloprije, 90 posto stanovništva. I ponovo se narod zbližava, Srbi i Muslimani, kojeg god Srba upitaš da li zna za te ljude će su, kako su, će su makar grobnice, pa kaže: "Odkud mi znamo, to su došli ljudi iz Jugoslavije." Takva ćeš pitanja dobiti od svakog Srbina na tom području koji živi. Odgovore ćeš dobiti, kažu: "Kakvi, nismo mi pojma o tome", a Milošević tvrdi kako nije Jugoslovenska narodna armija učestvovala. Pa će je onaj Užički korpus, će su oni korpusi onoliki, to ne mogu da shvatim? I svjedok izmišlja, po Miloševiću.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najš, da li želite da ova izjava uđe u dokazni materijal?

TUŽILAC NAJS: Ako mogu da kažem, uz dužno poštovanje, sve izjave, uključujući i izjavu po kojoj je ispitivao optuženi i ispravljena izjava koju vi imate, tačnije strana sa ispravkama koje su upućene prevodiocu i ranija izjava svedoka treba već da su vam predati. On je jedini preživeli ovih

dogadaja, iako ćemo kasnije imati druga svedočenja koja će da podrže njegovo svedočenje. Mislim da što se tiče preseljavanja ljudi iz Karakaja i u Karakaj, mislim da je njegovo svedočenje podržano svim drugim dokaznim materijalom, uključujući i materijalom o kretanju vozila "Drina-transa". Ovo je ipak jedino svedočenje preživelog i trebalo bi da ono bude pred vama.

SUDIJA MEJ: Znači, imamo prvo izjavu koja je data službi bezbednosti u Tuzli od 17. juna 1992. godine, zatim Tužilaštvu 24. novembra 1996. godine i treća izjava je ispravljena izjava od 9. jula 2002. godine. Treba da se sve podvedu pod jedan dokazni predmet.

sekretar: To će da bude dokazni predmet Tužilaštva broj 457.

TUŽILAC NAJS: Mi ćemo se potruditi da ovaj svedok ostane ovde do sutra. Primerke dva intervjua ćemo da dostavimo danas. Ne mogu da garantujem da ćemo imati i transkripte onoga što je na tim video snimcima do sutra, ali ćemo moći da napravimo rezime sadržaja tih snimaka, tako da možemo to da obradimo sutra, dok ovaj svedok ne ode.

SUDIJA MEJ: Svedoče B-1098, zasada je vaše svedočenje završeno. Kao što znate, pojavio se ovaj materijal, ovaj intervju koji će stići kasnije i moguće da ćete morati da odgovorite na još jedno ili dva pitanja u vezi sa tim. Zbog toga, ako je ikako moguće, želimo da vas zamolimo da ostanete ovde tako da kasnije možete da razgovarate sa Tužilaštvom, ukoliko se pokaže da ima nešto relevantno u tim intervjuima. Međutim, uz tu ogradu, vi ste sada slobodni i hvala vam što ste došli ovde da svedočite. Da, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U vezi sa ovim dodatnim ispitivanjem ima jedna stvar potpuno nerazjašnjena, gospodine Mej. Ima jedno pitanje potpuno nerazjašnjeno. Gospodine B-1098, pitao vas je ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, vi ne možete svedoku da postavljate nikakva pitanja. On je završio sa svedočenjem. Upravo tako. Šta želite da kažete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hoću da kažem da je gospodin Najs pitao svedoka da mu objasni ovo što je u izjavi napisao: "Pretpostavljam da su to uradili meštani Pilica." To piše u izjavi. Svedok je na to odgovorio da se to verovatno

odnosi na onih 300, a ne na ovo o čemu je on svedočio, što nije tačno. Pa, budite ljubazni, uzmite prevod. Prevod je dobar. Na trećoj strani ove izjave koju ste sad dobili kao i ja, na trećoj strani engleske verzije te izjave, vi ćete videti da nije tačno da se objašnjenje odnosi na onih 300 u Pilici, negde oko sredine ovog velikog pasosa na trećoj strani u engleskom, imate pod navodnicama "Let them suffer" (neka pate), lako ćete pronaći na, na samoj levoj margini "Let them suffer" (neka pate). Negde posle prve trećine tog pasusa ... A onda ide tekst: "Kad sam čuo kako odlazi kamion sa četnicima, tako da više nikoga nije bilo unaokolo, ja sam se polako izvukao ispod mrtvih tela, napustio zgradu i sakrio se u blizini u grmlju ...

SUDIJA MEJ: Mi ovo sami možemo da pročitamo. Ne možemo više vremena da posvetimo ovoj raspravi. Samo sačekajte malo. Ovi dokumenti su sada ušli u dokazni materijal i možete da nam se obratite tim povodom ubrzo. Sada ne možemo da potrošimo više vremena na to. Molim vas da dovedete sledećeg svedoka. Ne, gospodine Miloševiću, shvatili smo vašu poentu. Možemo da čitamo, umemo da čitamo, dokument imamo pred sobom. Sad nije vreme za to. Gospođo Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff), da li vi ispituјete sledećeg svedoka?

TUŽIVAC UERC-RECLAF: Da, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Molim da se on uvede.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Mislim da je on već na putu. Časni Sude, sledeći svedok je C-047. On je, takođe, zaštićeni svedok koji ima pseudonim i deformaciju slike na ekranu.

sekretar: Časni sude ovaj svedok, takođe, ima i deformaciju glasa.

SUDIJA MEJ: Neka uđe svedok. Samo trenutak. Neka svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK C-047: Svečano izjavljuјem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Sedite, molim vas. Da, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, imao bih jednu molbu. Zaista mislim da bi bilo u redu kad bi se ovo moglo samo malo pomeriti. Ja ne vidim svedoka kad ga ispitujem. Paravan ovaj, mislim da može još 20 santimetra da se pomeri.

SUDIJA MEJ: Videćemo šta možemo da uradimo u vreme pauze. Izvolite.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala, časni Sude. Časni Sude, zbog svedoka i određenih praktičnih razloga, da li možemo kratko da pređemo na privatnu sednicu?

SUDIJA MEJ: Da.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA MEJ: Sada ćemo da napravimo pauzu od 20 minuta. Gospodine svedoče, molim vas da tokom pauze ne razgovarate o vašem svedočenju ni sa kim, dok se ono ne završi, a to se odnosi i na predstavnike Tužilaštva. Molim vas, da li možete da se vratite u sudnicu za 20 minuta?

SVEDOK C-047: U redu.

(pauza)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej?

SUDIJA MEJ: Da, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo da vam skrenem pažnju na jednu činjenicu da ne bi posle bilo zabune. Ja sam, dok je ovaj prethodni svedok pred kraj svedočio, čuo na slušalicama, verovatno je to došlo iz tehnike, gde su pregledali njegov intervju, puno ime, prezime i sve generalije, ali sam pretpostavljao da je to na zatvorenoj sednici. Međutim, moj saradnik koji sedi napolju je isto to čuo. To znači da je njegovo ime obelodanjeno, pa

imajte to u vidu, da ne bi bilo posle neke mistike otkud se to njegovo ime obelodanilo. Bilo je vrlo jasno, ja sam ga mogao čuti, ali verovao da je to na privatnoj, međutim nije, očigledno.

SUDIJA MEJ: Da, nas su obavestili da je ime izašlo na taj način i preduzimaju se koraci kako bismo se pobrinuli da se to ne ponovi, naravno. U transkriptu će da se izbriše ime, a ja sam siguran da predstavnici medija to neće da objave Izvolite.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li ste se vi, krajem 1990. godine sastali sa Vojislavom Šešeljem na jednom skupu u jednom restoranu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, ja sam ga upoznao 1990. godine u mestu Mali Stapar u restoranu Nikolić Aleksandra.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zašto ste vi tamo bili prisutni?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ja sam od prijatelja iz Sivca čuo da je to čovek koji je rojalista, za monarhiju, koji je protiv komunizma i da dolazi na Mali Stapar, sakuplja ljude. Znao se da će rata biti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: O čemu je govorio Šešelj na tom skupu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Šešelj je govorio da će biti rata, da je on za monarhiju, da treba stvoriti vojsku, da se treba boriti protiv komunizma, da se sruši komunizam u Jugoslaviji i Srbiji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je spominjao Hrvatsku i događaje tamo?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da. On je govorio da ima nemira u Hrvatskoj, da Hrvati vrše pritisak na Srbe na više načina ... I ubistva i da će biti rata, da se već vojska njegova, Šešeljeva vojska, znači četnici, da ima jedinica u tom delu Bačke. To je zapadna Bačka, sa Jovom Ostojčićem na čelu i da se vrši obuka istih četnika nedaleko od tog mesta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi, u to vreme, imali informacije o onome šta se događalo u Hrvatskoj i kako se tamo postupa sa Srbima?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, ja sam preko medija ... Pratio sam medije i javljano je non-stop da su Srbi maksimalno ugroženi, da se vrše zverstva

nad njima, ugnjetavanja i slične stvari. Znači, maksimalno su ugroženi od strane Hrvata.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vas je Šešelj, na tom skupu, zamolio da nešto učinite. Ne mislim vas lično. Da li je tražio da ljudi na vašem području nešto učine?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Jaste, razgovarali smo o tome i rekao mi je da u Subotici ima dvojica ljudi koji organizuju Srpsku radikalnu stranku, odnosno prikupljaju članstvo, ljude iz severnog bačkog okruga, u cilju formiranja Srpske radikalne stranke na tim prostorima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da je Šešelj bio rojalista i protivnik komunizma. Da li ste vi delili ta mišljenja?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: On se tako predstavio. Naravno, kasnije je pokazao drugo lice. A ja sam rojalista od kad znam za sebe. Jesam, od kad znam za sebe.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Prevodioci nisu čuli poslednju rečenicu koju ste rekli, pa vas molim da je ponovite.

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ja, jesam, takođe, pristalica rojalizma. Znači za monarhiju, za kralja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U periodu koji je usledio, da li ste primetili da se Šešelj suprotstavlja komunizmu i strankama koje se mogu povezati s komunizmom?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, on je u to vreme i preko medija i, naravno, na njegovim skupovima govorio protiv komunizma, da treba da se sruši, da se ukine, ako treba, oružano.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vremenu koje je usledilo, da li se Srpska radikalna stranka borila protiv politike SPS-a?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Jedno vreme jeste, međutim, kasnije se pridružio politici SPS-a.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada kažete kasnije, na koji period mislite?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Znači, odmah 1991. godine. Krajem 1991. godine ja sam video da on, u stvari, nije rojalista i da sve što radi, radi pod komandom države, u dogovoru sa državom, sa vojskom, JNA, sa policijom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li primetili kakva je razlika između onoga šta je on javno govorio i šta je, zapravo, činio u pogledu komunizma?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, maksimalna je razlika. Jedno je govorio, a sasvim drugo je radio. Priš'o je komunistima, tako da nazovem, socijalistima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se suprotstavljao politici srpske Vlade, Miloševićevoj politici?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Od 1991. godine, ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste da je Šešelj predložio da uspostavi ogranak Srpske radikalne stranke u vašem području. Da li se to, zaista, dogodilo i da li ste vi pristupili toj stranci?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, ja sam otišao u Suboticu. Tamo sam i stanovao. Kontaktirao sam sa Vujić Božidarom, Stojanović Milanom koji su već formirali Srpsku radikalnu stranku za severno-bački okrug sa centrom u Subotici, tako da sam se i ja priključio njima dvojici na organizovanju stranke, prikupljanju ljudstva, a isto vreme i Srpskog četničkog pokreta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste nam da je na tom skupu, prvom skupu, Šešelj spomenuo Jovu Ostojića. Što je rekao u vezi njega i ko je on uopšte?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Spomenuo je da ima jedan čovek, Jovo Ostojić, veliki patriota, Srbin koji skuplja dobrovoljce sa terena zapadne Bačke, obučava ih, sprema ih za rat u Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se isto organizovalo i u Subotici?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Te dobrovoljačke snage koje je osnivao Jovo Ostojić i koje su kasnije osnovane i u Subotici, da li su se one obično nazivale četničkim snagama, četnici?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možete li nam, molim vas, ukratko objasniti šta je to "četnik"?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pa za vreme Drugog svetskog rata, kraljevi oficiri koji su bili protiv komunista zvali su se četnici, na čelu sa generalom Dražom Mihajlovićem, znači to su uglavnom ljudi monarhisti, za kralja. Ta tradicija se održala sve do danas. Znači u ilegali je radila za Srpski četnički pokret do 1991. godine, kada je Vojislav Šešelj pri Srpskoj radikalnoj stranci stvorio Srpski četnički pokret.

TUŽILAC UERC-RECLAF - PITANJE: Na koji način su oni drugačiji od drugih oružanih snaga u smislu izgleda? Postoje li neke posebne oznake?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: To su ljudi koji su srpski orijentisani, nemaju uniforme, nisu ljudi koji su završili armiju, redovnu, nemaju neko vojno iskustvo, nisu jednolično obučeni. Uglavnom obeležje četnika je brada, kokarda. Kokarda je nacionalni grb sa dvoglavim orlom i krunom. Zatim, nosila se oznaka sa mrtvačkom glavom i sa ukrštene dve kosti. To je oznaka četnika, simbol.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ima li ikakve razlike između četnika SRS i takozvanih "Belih orlova" Mirka Jovića? Kako su se te dve grupe mogu razlikovati?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Prvo se mogu razlikovati po oznakama koje nose, simbolima, rekao bih po izgledu isto tako.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U čemu se, dakle, sastojala ta razlika?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Razlika je što su Beli orlovi, samo ime kaže nosili oznaku belih orlova. Četnici su nosili mrtvačku glavu sa ukrštenim kostima, njihovu oznaku.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sad ću da vam pokažem nekoliko dokumenata koji se odnose na Srpsku radikalnu stranku i Srpski četnički pokret. Prvi je dokument pod tabulatorom 2. Imamo ga i na programu i na kompjuteru. Pogledajte, molim vas i ukratko nam recite da li vam je poznat ovaj dokument, dokument koji, inače, nosi naslov "Program Srpske radikalne stranke za 1991. godinu".

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, ovo sam video. Bilo mi je u rukama i poznat mi je sadržaj.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ukratko bih se samo osvrnula na ovu programsku deklaraciju, konkretno na uvod, na prvoj stranici gde je reč o osnivačkoj skupštini u Kragujevcu 23. februara 1991. godine. Da li je vama poznata činjenica da li je ta stranka tada službeno osnovana?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, poznato mi je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U prvom pasusu videćete da se spominje obnavljanje slobodne, nezavisne, demokratske srpske države na Balkanu koja će obuhvatiti celokupno srpstvo, sve srpske zemlje, što znači da će u svojim granicama imati, pored sada oktroisane srpske federalne jedinice, srpsku Makedoniju, srpsku Crnu Goru, srpsku Bosnu, srpsku Hercegovinu, srpski Dubrovnik, srpsku Dalmaciju, srpsku Liku, srpski Kordun, srpsku Baniju, srpsku Slavoniju i srpsku Baranju. Da li su vam bile poznate te teritorijalne pretenzije?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Još želim da vas uputim na jednu činjenicu u paragrafu 25, pa vas molim da ga pogledate. U paragrafu 25 govori se o Kosovu i Metohiji, te navodi lista čitavog niza mera u odnosu na kosovske Albance, odnosno albansko stanovništvo Kosova. Jedna od tih mera je i proterivanje 360.000 albanskih emigranata i njihovih potomaka, zatim sprečavanje finansijskog dotiranja albanske nacionalne manjine i tako dalje. Zatim još dalje čitav niz mera. O Albancima se govori kao o Šiptarima ovde ... Mene sada zanima da li je to vama bilo poznato?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Jeste, poznato mi je. Ja sam, inače, kao policajac bio dosta puta na Kosovu i video sam šta se radi tamo, koje su represivne mere prema Albancima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na poslednjoj strani ovog dokumenta spominje se podrška Srpske radikalne stranke Srpskoj demokratskoj stranci na području tadašnje Hrvatske i podrška Srpskoj demokratskoj stanci u Bosni i Hercegovini, između ostalog. To su, dakle, srpske demokratske stranke u tim područjima, je li tako?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokument koji me zanima je Statut Srpske radikalne stranke, dodatak, tom dokumentu. Na poslednjoj stranici je jedan dekret srpskog Ministarstva pravosuđa, dakle Ministarstva

pravosuđa Republike Srbije u kojem stoji da su oni upisani u registar političkih organizacija u Srbiji. Da li vam je ta činjenica bila poznata?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, poznato mi je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pogledajte sada, molim vas, Statut Srpske radikalne stranke, ovaj novi, iz 1994. godine, kao što se kaže na poslednjoj stranici. Da li vam je poznat ovaj dokument?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pogledajte kratko, molim vas, članove 1, 2 i 3 u kojima se spominje borba za jedinstvenu državu i ujedinjenje svih srpskih zemalja, a spominju se i srpske etničke oblasti. Da li je vama bilo poznato da je to bio jedan od ciljeva?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Što se tiče ovog Statuta, još me zanima član 72, samo da ga, oprostite, član 79, pa vas molim da ga pogledate, u kojem se govori o kolektivnim članovima stranke, dakle, Srpski četnički pokret i onda tu sledi još nešto. Dakle, to su kolektivni članovi stranke. Da li to znači da su članovi Srpskog četničkog pokreta bili automatski i članovi Srpske radikalne stranke.

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pripadnici Srpskog četničkog pokreta su morali da budu pripadnici Srpske radikalne stranke.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U članu 81 stoji da Srpski četnički pokret kao kolektivni član stranke okuplja svoje članstvo radi, i onda se navode ciljevi, organizovanja dobrovoljaca, pomoći borcima i tako dalje. Da li je to, zaista, bio zadatak Srpskog četničkog pokreta? Da li su to oni zaista radili?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, to je osnovni zadatak.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U članu 82 vidite da se spominje najviši organ SČP Vojvodski savet koji čine sve vojvode, a na čelu saveta je, po vremenu provedenom u zvanju, najstariji vojvoda. Možete li da nam kažete ko je to bio?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da. To je bio Vojislav Šešelj koji je dobio zvanje vojvode od četničkog, ratnog četničkog vojvode Momčila Đujića i on je, kao tako imenovan, bio najstariji u pokretu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je vojvoda?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: To je najviše zvanje u Srpskom četničkom pokretu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U članu 85 navode se uslovi koje mora da ispunjava vojvoda. Kaže se da zvanje vojvode može da dobije pojedinac koji ispunjava, kumulativno, sledeće uslove i tako dalje. Da li to znači da je vojvoda istovremeno i borac?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ne mora značiti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko to još može da bude?

SUDIJA KVON: Gospođo Uerc-Reclaf, mene bi zanimalo doslovno značenje reči "vojvoda" u Srbiji, možda uz pomoć prevodilaca.

prevodilac: Časni Sude, vojvoda znači "duke"

SUDIJA KVON: "Duke". Hvala vam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovde stoji da zvanje vojvode može da dobije pojedinac koji kumulativno ispunjava sledeće uslove: istaknuti borac, pa onda opet imamo istaknuti borac. Jedan od uslova je učestvovanje u borbi, ali vi nam sada kažete da to nije bilo nužno. Ko je još mogao da dobije to zvanje?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Čovek koji je radio na organizovanju Srpskog četničkog pokreta, recimo u severnoj Bačkoj, na sakupljanju pomoći Krajini, Slavoniji i Baranji, čovek koji je formirao taj vojni deo Srpske radikalne stranke, okupljao je pristalice ili borce, dobrovoljce, vršio obuku nad njima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada bih htela da pogledate shemu koja se nalazi pod oznakom 4 u našem dokaznom predmetu. Reč je o strukturi SRS u Vojvodini. Da li je ova shema pripremljena u Tužilaštvu uz vašu pomoć?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na vrhu vidimo Vojislava Šešelja, zatim Glavni odbor. Da li su u Glavnom odboru bili ljudi iz drugih područja Srbije?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste ovde naznačili osobu po imenu Jovan Glamočanin. On je imao neku posebnu funkciju. Koju?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Gospodin Jovan Glamočanin je bio koordinator, znači pomagao je u stvaranju mesnih odbora, opštinskih odbora SRS. Davao je instrukcije, tako.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A struktura ispod ovog centralnog nivoa u Beogradu? Ovde imamo strukturu za Suboticu. Da li su postojale slične strukture u drugim područjima?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: To je dosta. Sada želim da pređemo na tabulator 5, to je politička platforma Srpskog četničkog pokreta. Da li vam je ovaj dokument poznat?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na engleskom ne vidimo iz kog perioda potiče ovaj program, ali na srpsko-hrvatskoj verziji, da li vi vidite kada je ovaj program objavljen?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ne vidim, ali koliko je meni poznato 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Očigledno da svedok nije dobio prvu stranu. Možda bismo mogli da je stavimo na grafoskop ili samo da pokažemo svedoku? Mislim da moramo da stavimo na grafoskop jer ovo nemaju ni sudije. Molim da se prva strana stavi na grafoskop. Iz te prve strane, da li vidite datum, malo je teško uočljiv ... Ili kad pogledate original da li vidite datum na ćirilici?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, to je jul 1990. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ako pogledate amblem, recite nam koji je to amblem?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: To je amblem Srpske radikalne stranke, inače, "Velika Srbija", časopis koji je izdavala Srpska radikalna stranka.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Što se tiče grafoskopa, završili smo, ali htela bih nekoliko stvari da vas pitam u vezi sa programom. U prvom pasusu pominje se obnova slobodne demokratske srpske države na Balkanu, kao i razna područja, razne srpske zemlje koje treba da pripadaju toj državi. Da li se to poklapa sa programom Srpske radikalne stranke?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Onda bih htela da vas zamolim da pogledate paragraf 11. Tu se govori o Drugom svetskom ratu i genocidu koji se tada desio i posle tih reči "genocid iz drugog svetskog rata" kaže se, "radi toga je potrebna detaljna registracija svih žrtava tog genocida i sveobuhvatna identifikacija, kako žrtava, tako i počinitelja zločina, naročito uzimajući u obzir Nezavisnu Državu Hrvatsku i pojavljivanje novih ustaških vođa kao i, uopšte, zaštitu srpskog naroda koji je trenutno ugrožen genocidnom politikom." Da li je to mišljenje koje je vladalo u Srpskom četničkom pokretu i u Srpskoj radikalnoj stranci?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Takođe bih vas zamolila da pogledate paragraf 20. Opet se govori o posebnim metodima i merama vezano za Kosovo i Metohiju. Ovo vam je poznato, je l' tako?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Imamo još jedan dokument ovde, "Statut Srpskog četničkog pokreta". Molim vas da ga samo ovlaš pogledate i da mi kažete da li ste upoznati sa ovim statutom?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da. Poznajem ovaj statut.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. To je dosta. Sada bih zamolila za privatnu sednicu na kratko, časni Sude.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Još jedan dokument u vezi sa strukturom koju smo videli na poslednjem dijagramu. Na poslednjem dijagramu smo videli Krizni štab i tu je i zapisnik sa sastanka Kriznog štaba održanog 1. oktobra 1991. godine. Sastanak Kriznog štaba Srpske radikalne stranke i ovde vidimo imena ljudi iz Kriznog štaba koji je promenjen u Ratni štab, kao što ste malopre rekli. Da li ste vi upoznati sa ovim?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da. Hvala. Sada bih vam pokazala određene simbole. Časni Sude, to bi bio dokazni predmet Tužilaštva broj 349, tabulator 14. Mi ovde imamo dva, odnosno prvi simbol je prikazan na ekranu. Šta ovo predstavlja?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ovo je oznaka Srpskog četničkog pokreta, to je amblem ili znak koji se nosi na levom rukavu od uniforme.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste imali i zastavu te vrste?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da. Zastava je u osnovi crne boje sa ovim amblemom u sredini.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A sada sledeći amblem. Da li možete da nam kažete šta vidimo ovde?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ovo je amblem Srpske radikalne stranke. Kratko vreme se tu nalazila i kruna, a kasnije je sklonjena.

SUDIJA MEJ: Gospođo Uerc-Reclaf, mislim da bi bilo bolje da imamo poseban broj tabulatora za ovo.

SUDIJA KVON: Tabulator 15.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, hvala vam. A sada, sledeći dokazni predmet. Ovo je, u stvari, karta na kojoj su crvenim tačkama obeležena mesta o kojima će ovaj svedok da govori. Ovo je samo pomoć svima nama da lakše pronađemo lokaciju, a bez gledanja u atlas. Gospodine svedoče, za sada nema potrebe da nam objašnjavate ovu kartu, a neka vam bude tu pri ruci. Hvala vam. Biće nam potreban broj tabulatora iz registratora za karte Hrvatske. To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj 326, a tabulator će dobiti broj 26. Da li sada mogu da nastavim. Da, u redu. Gospodine svedoče, da li je Šešelj održao jedan miting u Subotici krajem 1990. godine?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je nešto rekao o nesrpskom stanovništvu na tom mitingu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, Šešelj je držao miting u centru Subotice na trgu, gde je izjavio da će da vadi oči zarđalim kašikama, viljuškama nesrpskom stanovništvu. Odnosilo se na Mađare i Hrvate koji žive na području Subotice, koji nisu lojalni aktuelnoj vlasti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možda me niste dobro razumeli, da li se sećate koje je to godine bilo?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, ja sam u svom pitanju navela pogrešnu godinu. Da li je on izrekao neke predloge šta treba tim povodom činiti, povodom ne-Srba u tom regionu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, on je rekao da treba oterati Hrvate, sve Hrvate u Hrvatsku, a Srbe koji su izbegli iz Hrvatske da dođu u njihove kuće, tako isto i za Mađare.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na ovom mitingu, da li je on, takođe, govorio o državnim granicama?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Jeste, granice koje smo malopre videli na dokumentima u Statutu Srpske radikalne stranke i Statutu Srpskog četničkog pokreta. To su te granice.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Šešelj nekako nazvao tu srpsku državu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: "Velika Srbija", sa granicama Karlovac, Karlobag, Virovitica. Što se tiče Hrvatske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, sad moramo da idemo na privatnu sednicu.

SUDIJA KVON: Da, da li pre toga možemo da dobijemo godinu? Da. 1991. godina. Hvala.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se takva kampanja koja je bila predložena, dogodila u Subotici i u regionu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, dogodila se. Bila su dva teroristička napada. Katedrala, katolička crkva u Subotici je dignuta u vazduh, kao i ploča sa imenom ... Škola je nosila ime Mađara. Ta ploča je bila skinuta sa škole.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su ne-Srbi izbacivani, otpušteni iz policije ili drugih vladinih službi?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, izbacivani su. Mnoge porodice su se iselile iz Subotice.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je policija sprečavala ovakve događaje?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ne, nije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su i policajci bili umešani u ovakve aktivnosti?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da. Oni su bili umešani u teror, u fizičko maltretiranje građana, hrvatske i mađarske nacionalnosti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je postojala lokalna struktura SPS-a u Subotici?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, u Subotici je postojao SPS. Na čelu SPS-a je bio Duško Stipanović.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je SPS bio umešan u kampanju protiv ne-Srba, ili nije?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, bili su umešani.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na koji način?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Na isti način kao i radikali. Predsedništvo Srpske radikalne stranke i Predsedništvo Socijalističke partije Srbije su

sarađivali svakodnevno, prvo kroz otpuštanja ljudi, to je bio početak. Kasnije su bile grupe koje sam već pomenuo, koje su stavljale eksploziv u crkvu, koje su maltretirale građane.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da su sarađivali svakodnevno. Gde su se nalazile kancelarije ove dve stranke?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Kancelarije su im se nalazile na Radničkom univerzitetu u Subotici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Prema vašim saznanjima, da li se vodila istraga protiv nekih počinitelaca, da li je neko disciplinski kažnjen, krivično gonjen, ili osuđen zbog ovakvih aktivnosti?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ne, niko, od onih počinitelaca za koje se znalo, za bombaški napad. Jedan je bio u bolnici, ali nikakve mere nisu preduzete protiv njega. Sudija Okružnog suda u Subotici, Rašeta, ne mogu da se setim njegovog imena i Mile Kosanović, jedan je bio član Srpske radikalne stranke, a drugi je bio član SPS-a.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste nam već rekli da je određen broj ljudi napustio region posle ovih događaja. Da li znate, odnosno, da li možete da nam date procenu koliko je nesrba napustilo region, ili ne možete?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, teritoriju Vojvodine je napustilo oko 20.000 Mađara i veliki broj Hrvata je bio proteran.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako ste vi saznali za ove brojke?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Saznao sam iz SUP-a, iz dokumenta, biltena koji smo primali svako jutro.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, trebali bismo na kratko da pređemo na privatnu sednicu za sledeća dva pitanja, kako bismo prešli na sledeću oblast.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da je to bilo vojno strelište. Objekat JNA, ili ne?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Strelište je bilo vojni objekat. Tamo su jedinice vežbale gađanje iz vatrenog oružja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Rekli ste da ste tamo videli Šešelja, Ostojića, Mihalja Kertesa. Kako znato da su to bili oni? Vi poznajete Mihalja Kertesa?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Mihalja Kertesa, takođe, znam iz medija. On je tada bio zamenik ministra unutrašnjih poslova.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta su oni radili na tom vojnom objektu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Kad sam prilazio tom vojnom objektu vidio sam jako puno ljudi. Razgovarao sam sa njima. To su ljudi iz Iloka bili s kojima sam ja razgovarao ... Mesto u Hrvatskoj. Oni su delili vatreno oružje ljudima, automatske puške, poluautomatske puške, municiju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada kažete "oni", na koga mislite?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Znači na Vojislava Šešelja, Mihalja Kertesa, Jovo Ostojić je bio tamo, oficiri JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste ljude iz Iloka koji su primali vatreno oružje. Koje su nacionalnosti bili ti ljudi? Kojeg etničkog porekla?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Srpske nacionalnosti, Srbi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste da su tamo bili prisutni neki oficiri JNA, jesu li i oni delili oružje?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, oni su bili prisutni pored tih sanduka.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li videli nekog policajca višeg ranga?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Tamo, ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Recite nam, molim vas, koje su bile razmere te podele oružja. Otprilike, prema vašoj proceni, koliko je ljudi dobilo oružje?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ja bih reko 150 do 200 ljudi.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Dobro. Časni Sude ja ću sad da pređem na Srpski četnički pokret. S tim u vezi je potrebno da kratko odemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koliko je dobrovoljaca bilo regrutovano? Da li možete da se setite?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pa, oko 300 dobrovoljaca je bilo registrovano u Subotici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su, vi ste rekli da su glavna meta za ovo regrutovanje bili su pripadnici JNA i policije, da li su oni zaista i pristupili pokretu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Jako puno je bilo članova Srpskog četničkog pokreta iz redova policije i vojske, oficira i podoficira.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je u isto vreme i SPS regrutovala dobrovoljce, ako znate?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, to mi je poznato. Video sam, Duško Stiepanović je regrutovao dobrovoljce iz redova SPS, koje je on vodio i na dubrovačko ratište, Krajinu, Liku, a koji su preko armije, preko JNA, išli.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je rečeno četničkim dobrovoljcima šta je njihov zadatak, prilikom regrutovanja?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Zadatak je borba protiv komunizma, to je osnovna svrha bila te jedinice u Subotici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ostale četničke jedinice?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ostale četničke jedinice su jače delovale u zoni ratnih dejstava, znači u Hrvatskoj, borili se protiv Hrvata, zajedno sa vojskom Jugoslavije i ostalim jedinicama.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nakon što je završen rat u Hrvatskoj, kakav je zadatak bio tim jedinicama?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Jedinice iz severno-bačkog okruga su bile, ovaj i dalje do 1993. godine namenjene za borbu protiv komunizma, a ove druge jedinice ... Mislite na početak rata u Bosni? Jedinice su prebačene u Bosnu 1992. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, da. U vreme kada je vršeno regrutovanje četnika za Hrvatsku, šta ste vi i ljudi koji su se javili kao dobrovoljci znali o onome šta se događa u Hrvatskoj? Šta ste vi čuli?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ja sam uglavnom znao preko sredstava informisanja, preko TV, radija, preko novina, uglavom da srpski, da je srpski živalj maksimalno ugroženi, masakriran, da se vrše zločini nad njima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi, kasnije, saznali jesu li ti izvještaji bili tačni?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, ja sam išao u one ratno-operativne zone i video sam da, uglavnom, to nije istina.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta se, zapravo, događalo? Šta je bila istina? Šta ste vi videli?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pa, video sam, kako bih rekao, naša vojska je bila agresor na teritoriji Republike Hrvatske. Znači, vršila je ubijanje, rušenje kuća, zauzimanje poseda, zauzimanje teritorija, sela, gradova, etničko čišćenje teritorije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li išli i u Bosnu i šta ste tamo videli?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, išao sam u Bosnu, istu stvar sam video tamo, tamo gde sam ja bio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vrat ćemo se kasnije detaljnije na područja gde ste vi bili, ali dozvolite sledeće pitanje. Dobrovoljci koji su se priključili Srpskom četničkom pokretu, da li je o njima vođena kakva evidencija i ako jeste, gde?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, prvo se vodila evidencija prilikom učlanjivanja u Srpski četnički pokret gde je dobrovoljac donosio vojnu knjižicu sa "ves" brojem, šta je završio, za šta je obučen u armiji, znači u

samu četničku kancelariju Srpske radikalne stranke. To je prva evidencija, zatim na terenu, gde odu, u zonu ratnih dejstava, pripadali su Teritorijalnoj odbrani i JNA komandi, takođe se vodila evidencija o tim ljudima, brojno stanje i ime, prezime.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je vodio tu evidenciju?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pa, u Subotici u kancelariji Srpske radikalne stranke, ja sam vodio. U Beogradu, vojna arhiva kod Vojislava Šešelja i Zorana Dražilovića, a na terenu, znači u zoni ratnih dejstava, komande Teritorijalne odbrane i komande JNA .

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gde su se u subotičkom regionu obučavali dobrovoljci?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Na području Subotice dobrovoljci su se obučavali na vojnom poligonu, kao i na poligonu policije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je izdao dozvolu za korišćenje tih prostora za obuku?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Čelnici SUP-a, Milan Jerinkić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A za objekat JNA, gde je izdata dozvola, gde je vršena obuka i ko je vršio obuku?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Dozvolu je izdao pukovnik Jovanović, oficir Prve kasarne u Subotici, on je odobravao to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je JNA u Subotici dala oružje ili uniforme dobrovoljcima za vreme obuke, ili u slučajevima ako su slati na liniju fronta?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Prilikom obuke nisu davane uniforme, ali na vojnom poligonu se vršila obuka, znači pucanje vatrenim oružjem, automatskom oružjem, a u drugim situacijama davali su i uniforme.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kada su odlazili na liniju fronta, kako su zaduživali uniforme?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Zavisi od terena gde se ide. Uglavnom se ide u Bujanj Potok, vojni objekat pored Beograda, gde se zadužuje komplet uniforma, odeća i obuća i gde se vrši, takođe, obuka gađanja vatrenim oružjem.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Bubanj Potok se nalazi u blizini Beograda, je li tako?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su dobrovoljačke jedinice odlazile direktno iz Subotice u Hrvatsku, da se bore?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pa, nije bilo obavezno, uglavnom se išlo za Beograd, pa Bubanj Potok, ko nije obučen da se nauči da puca, da se zaduži opremom, a onda u Hrvatsku, a bilo je i toga da se direktno iz Subotice ide za Hrvatsku.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada su direktno iz Subotice išli, direktno na front, gde bi, onda, dobili oružje i uniforme?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Oružje i opremu bi dobili u komandi u koju se prijavimo, komandu Teritorijalne odbrane i komandu JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na terenu, na terenu gde bi, zapravo, stupali u borbu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A recite, kakva vrsta uniformi je to bila? Uniforme JNA ili neke drugačije?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: To su bile maskirne uniforme vojske Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Videli smo oznake, odnosno vi ste nam ih opisali. Jesu li dobrovoljci stavljali četničke oznake na te uniforme?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to na frontu stvaralo ikakve probleme, mislim oficirima JNA ili Teritorijalne odbrane koji su ih tamo primali?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ne, apsolutno nije bilo problema.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako su strukture u Subotici uopšte saznavale kakva je potreba za dobrovoljcima? Možete li da nam objasnite na koji način su dobrovoljci završavali, na primer, u Hrvatskoj? Kako se to odvijalo?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ratni štab je, znači, u kancelariji, u Beogradu, Srpske radikalne stranke. Oni obaveštavaju kancelariju Srpske radikalne stranke u Subotici koji obaveštavaju oficire Srpskog četničkog pokreta i na taj način se vrši priprema skupljanja ljudi za odlazak na ratište.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Prvi zahtev za dobrovoljcima, da li bi on obično dolazio iz dotičnih oblasti gde su se odvijale borbe i ko bi, zapravo, prosledio takav zahtev? Oprostite, ko bi ga uputio?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Prvo su zahtevi išli sa terena zone ratnih dejstava ka Beogradu, kancelariji Srpske radikalne stranke, oni su prosledivali po mesnim odborima, po opštinama.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li bi lokalna komanda dobila detaljne informacije u vezi onog dela fronta gde je trebalo da idu dobrovoljci?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakve biste vi informacije obično dobijali, mislim na komandu u Subotici, primera radi, kakvu vrstu podataka bi vi dobili?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Recimo da je neko područje, neki grad, ugrožen od strane Hrvata, ili Muslimana u toku borbe u Bosni, da je potrebna pomoć u ljudstvu sa naše strane, hrane, odeće, obuće, lekova.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I na koji bi način dobrovoljci bili transportovani na mesto na kome bi postojala potreba za njima?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Mi smo imali sponzore, preduzeća, firme koji su nam davali autobuse besplatno do Beograda ili u zonu ratnih dejstava ... Prevoz, znači.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad kažete "preduzeća", da li to uključuje i državna javna preduzeća?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, na njih sam mislio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je postojala pratnja za te autobuse? Da li su vlasti, kao što je, na primer, policija ili vojska pratile te autobuse?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, imali smo pratnju dosta. Vojni autobusi pod pratnjom policije ili civilni autobusi pod pratnjom vojske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada bi te jedinice stigle na mesto gde su trebale stići, kome bi se tamo javile i od koga su dobijale naređenja?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Javile bi se komandi vojske koja je na toj teritoriji, Novosadski korpus, Kragujevački korpus, u Bosni isto tako, komandi na terenu, oficirima.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, želela bih da kratko predemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala. Pre nego što počnem gospodin Najš me je zamolio da pokrenem jedno kratko pitanje vezano za prošlog svedoka. On je rekao da će transkript moći da se dobije tek sutra i zamolio je za dozvolu da se dva video snimka pokažu prethodnom svedoku.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Može.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Svedoče, vi ste rekli da ste išli u Vukovar, a moje pitanje je da li pre, ili posle pada Vukovara?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pre pada Vukovara. Pardon, nakon pada Vukovara.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koliko posle? 1991. godine, u novembru, ili decembru, sećate li se?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Odmah nakon pada, znači par dana nakon pada Vukovara.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pomenuli ste "Levu supodericu", to jest odred iz tog mesta i u tom kontekstu ste pomenuli osobu po

imenu "Kameni". Da li je taj odred bio dobrovoljački odred? Ko je bio taj Kameni?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, to je bila četnička dobrovoljačka jedinica. Milan Lančuzanin, zvani Kameni je 1992. godine proglašen za vojvodu četničkog . Inače, on je bio komandant tog odreda "Leva supoderica".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Što se tiče ovog odreda iz Leve supoderice, htela bih da vam sad pokažem jedan dokument pod tabulatorom 9 iz registratora dokumenata koji se uvode kroz vaše svedočenje. Takođe, to vidimo na monitoru, to je jedan govor Ljubiše Petkovića pred tim odredom i ovde kaže: "Svi dobrovoljci koje vam je Srpska radikalna stranka uputila, stavljaju se pod vašu komandu i zaštitu TO Vukovara. Ratni štab SRS za komandanta dobrovoljaca u Vukovaru imenovao je hrabrog i iskusnog borca Katić Slobodana iz Beograda." Da li znate ovu osobu, Slobodan Katić? To je bio govor Ljubiše Petkovića pred odredom. Da li znate ovu osobu, znači Slobodana Katića i da li je on bio šef svim dobrovoljcima?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, prilično ga poznajem. Upoznao sam ga u komandi kod Milana Lančuzanina i on je bio komandant svih dobrovoljaca iz Srbije na tom području.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je i on bio vojvoda?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ne, on se predstavio kao "major Katić" u to vreme, 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U sledećem pasusu pominje se još jedna osoba, Branislav Vakić iz Niša koji se imenuje za komandira voda dobrovoljaca Niša, Leskovca i okoline. Ko je taj čovek?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ja njega poznajem preko sredstava informisanja. Mislim da sam ga jednom video. Vakić Branislav je 1992. godine proglašen za četničkog vojvodu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pre svega, u ovom citatu koji sam pročitala pominje se Teritorijalna odbrana Vukovara, kaže se stavljaju se pod vašu komandu i zaštitu. Šta to znači?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Svaka dobrovoljačka jedinica, jedinica kada ode u zonu ratnih dejstava mora da se prijavi Teritorijalnoj odbrani ili komandi vojske Jugoslavije, po meni to je isto.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A u posljednjem pasusu vidimo da se pominje jedno administrativno pitanje kaže se: "Svim borcima izdati po dve potvrde, jedna odmah prilikom stupanja u jedinicu, u koju se uvodi datum dolaska sa datumom do daljnjeg, a druga, prilikom povratka određenog datuma. Napominjemo da su samo vaše potvrde merodavne za pravdanje odsustva sa radnog mesta." Da li znate za ove potvrde i zašto su one bile potrebne?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, te potvrde su se izdavale bilo gde kada se ode u zonu ratnih dejstava. To su potvrde koje se nose kasnije u firmu gde čovek radi, opravdava izostalo vreme, mora da dobije platu, struju ne mora da plaća na osnovu te potvrde, a, sa druge strane, to mu je učešće u ratu koje se, kasnije, duplo računa i uračunava u penzijski staž.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bilo, da li je važno slično pravilo i za obične vojnike? Da li su oni imali ista takva prava, da li je bilo, drugim rečima, neke razlike između dobrovoljaca i običnih vojnika što se tiče ovih povlastica?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Povlastice ... Da, iste su imali, s tim što se dobrovoljci, rezervisti vojske Jugoslavije mogli aktivirati kao aktivni vojnici u službi JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Imamo još jednu rečenicu posle one koju sam citirala, kaže se: "Za borce koje ste vratili zbog nediscipline, ili bilo kog drugog razloga, kao i za borce koji su pokazali izuzetnu hrabrost, molim vas da nas pismeno obavestite." Da li je, zaista, među četničkim jedinicama vladala tako stroga disciplina? Da li se ovako stvarno radilo?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Meni nije poznato da je neki četnik vraćen sa ratišta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ako pogledamo format ovog dokumenta, naročito pečat i potpis, da li vam to liči na autentični dokument?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, poznat mi je ovaj pečat. To je pečat Glavnog odbora Srpske radikalne stranke u Beogradu. Poznato mi je zaglavlje Srpske radikalne stranke i načelnik Ratnog štaba, vojvoda Ljubiša Petković.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je poznat njegov potpis?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vezi sa Vukovarom i vašim boravkom u Vukovaru, da li ste čuli da se oficiri JNA žale na nasilničko ponašanje četničkih dobrovoljaca?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pa, video sam da je bilo sukoba između vojne policije i baš starešina Leve supoderice, ali to je, uglavnom ... Pljačkali su, četnici, uhvaćeni su u pljački. Tom prilikom sam video jednu curu kad su silovali i ubili.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad je to bilo?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Tom prilikom kad sam bio u komandi u Levoj Supoderici 1991. godine, novembar mesec.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste videli još neki zločin koji su počinili četnički dobrovoljci na frontu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Nedaleko od te komande, bila je jedna velika kuća na sprat, tamo su me odveli u nju, u kupatilo, pohvalili se da su ubili trojicu Hrvata, odnosno zaklali. Čitavo kupatilo bilo je isprskano krvlju. Grozno je bilo videti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakva je bila vaša reakcija na takve stvari koje ste saznali i koje ste videli?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pa, konkretno, tu curu, čije ime i prezime ja ne znam, kada su doveli u komandu kod majora Katića, pred nama svima su rekli da će je odvesti da im pokaže gde je zakopano oružje i pare, da će je silovati i ubiti. Ja sam reagovao na to. Malo mi je čudno bilo, niko, ni major Katić, ni Kamenji nisu reagovali na to, međutim, kad sam ja skočio i rekao da je ne diraju, repetirali su automatsko oružje na mene, hteli su me ubiti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Takve strahote i takvi zločini koje ste vi videli lično, da li ste vi to prijavili nekom u četničkoj strukturi ili nekom u policiji?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Razgovarao sam sa ljudima, starešinama iz policije, takođe i predsednikom Srpske radikalne stranke u Subotici, sadašnjem narodnom poslaniku Vujić Božidaru, međutim oni su na to reagovali kao nešto sasvim normalno što se dešava u ratu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad ste bili u Vukovaru, da li ste videli ili čuli za jednog četnika po nadimku "Švaba"?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Čuo sam za njega, ali ne znam ko je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta ste o njemu čuli?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Konkretno o Švabi, o Kinezu, takođe, pa to su četnici koji su vršili ubijanje Hrvata na svirep način kako bih se izrazio, nemoćnih civila ... Civila pre svega.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je postojao neki poseban način ubijanja po kome bi se prepoznalo da je ubistvo izvršio neki četnički dobrovoljac?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Po onome što sam ja video to je klanje, sečenje ušiju, nosa, masakriranje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate da li je neko od četničkih dobrovoljaca na neki način kažnjen, vraćen sa ratišta, krivično gonjen ili osuđen za neki takav zločin?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Nije mi poznato.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada bih htela da vam pokažem dva međusobno povezana dokumenta koji su pod tabulatorima 10 i 11, oba se odnose na isti događaj, to je saopštenje za javnost Srpske radikalne stranke za severoistočnu Bosnu, a to je saopštenje izdao komandant srpskih četnika vojvoda Blagojević 27. septembra 1992. godine. U ovom dokumentu oni oštro protestuju protiv jednog incidenta koji se desio u noći, 24. na 25. septembar, kad se kaže: "Te noći, tokom policijskog časa, posebne jedinice MUP-a Republike Srpske u sastavu ljudi koji nisu iz Semberije izveli su 14 članova porodice Sarajlić i osam članova porodice Sejmenović i likvidirali ih." Ovo je jedna protestna nota, a ako pogledamo drugi dokument to je ponovo ovaj isti protest i, takođe, na tom dokumentu postoji i pečat. Ako pogledate prvi dokument, da li možete da prepoznate pečat na ovom dokumentu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, mogu. To je pečat komande srpskih četnika za Bosnu i Hercegovinu i dokument je potpisao vojvoda Mirko Blagojević. Ovo je znak stare crkve, mislim na pečat na dokumentu. Na drugom dokumentu je pečat tajne policije iz Bjeljine, Centralna služba bezbednosti Bjeljina.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li poznajete tog vojvodu Blagojevića?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, poznajem ga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Prema vašem iskustvu, šta bi mogao da bude razlog za ovu protestnu notu? Šta bi mogao da bude skriveni motiv?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Samo sam protrčao kroz ovaj dokument. Po mom mišljenju, ovde se radi o tome da je specijalna jedinica iz Republike Srpske počinila zločin. Po prezimenima, mogu da zaključim da se radi o muslimanskim porodicama. Tako da četnici kažu da oni nisu počinili ovaj zločin, već da je to uradila srpska policija. Oni se ograđuju od ovog zločina.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su četnički dobrovoljci iskorišćeni kao žrtveni jarci za zločin koji su počinili drugi? Da li znate za neki takav slučaj?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Želela bih svedoku da predočim nekoliko dokumenata, ali bi zbog toga trebalo da idemo na privatnu sednicu, jer se pominju određena imena.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Želela bih sada svedoku da pokažem tabulator 15. Ovo je izveštaj o situaciji na frontu od 11. i 12. decembra 1991. godine. To je izveštaj osobe za koju mogu da kažem da je deo ratnog osoblja SRS. Zove se Ljubiša Petković i on opisuje situaciju. Da li ste vi upoznati sa ovim izveštajima te vrste koji su stizali u Ratni štab u Beogradu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ja sam upoznat sa tim i takve sam izveštaje primao u Subotici. Napravio sam i fotokopiju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako ste vi primali te izveštaje kada su adresirani na Ratni štab u Beogradu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: U to vreme Ljubiša Petković je slao izveštaje u Ratni štab, ali bi napravio kopije koje je slao lokalnim odborima Srpske radikalne stranke.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je bila svrha toga?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pa, u konkretnim slučajevima, ovim dokumentima je tražena pomoć u regrutaciji novih dobrovoljaca i boraca, da se šalju u zapadnu Slavoniju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovaj dokument je poslat iz Okučana, iz SAO Krajine. Pomenuta je Teritorijalna odbrana Okučana. Da li je bilo moguće da se iz Subotice šalju dobrovoljci u Okučane?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U poslednjem pasusu u ovom dokumentu se kaže: "Očekujemo vašu pomoć u ljudstvu što pre i što je hitnije moguće. Pitati Ministarstvo odbrane Srbije za nove kontigente uniformi, obuće, oružja i municije" Ostatak nije važan. Da li ste vi svesni da je Ministarstvo odbrane Srbije bilo uključeno u ove operacije?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Svestan sam toga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate na koji način je ministarstvo bilo uključeno u ove operacije. Da li možete da nam kažete u više detalja?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pa, ja mogu da vam kažem konkretan primer oficira Vojske Jugoslavije koje ja poznajem puno godina. Sreo sam ih u Bosni sa celokupnom opremom i materijalima. To znači da su oni iz Srbije aktivno učestvovali u ratovima u Hrvatskoj i Bosni.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zamolila bih vas da pogledate tabulator 16. To je naređenje šefa Ratnog štaba, Petkovića, od 18. novembra 1991. godine, u kome on naređuje da se svi dobrovoljci, poslani u zapadnu Slavoniju, stave pod komandu Radovana Novačića iz Loznice, člana Teritorijalne odbrane. Da li vi poznajete Radovana Novačića i da li ste upoznati sa njegovom ulogom u zapadnoj Slavoniji?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Čuo sam za njega, ali ga ne poznajem. On je predvodio dobrovoljce iz Srbije koji su poslani u zapadnu Slavoniju. Postojala je dužnost da se svako ko je u oblasti Zapadne Slavonije, prijavi Teritorijalnoj odbrani.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste pomenuli da su dobrovoljci iz Subotice bili u Okučnima. Da li znate gde su još odlazili, na neko drugo mestu u zapadnoj Slavoniji?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Bili su svuda gde je bilo ratnih operacija. Bilo ih je svuda.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bilo SRS dobrovoljaca u Voćinu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da. Čuo sam o tome.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste čuli šta se desilo u Voćinu? Da li ste čuli bilo šta u vezi sa tretmanom hrvatskog stanovništva u tom mestu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Koliko ja mogu da se setim, masakr je počinjen nad hrvatskim civilnim stanovništvom u Voćinu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako ste vi čuli o ovome?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Određene informacije su došle do mene preko Beograda, a neke sam čuo od kolega na frontu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada kažete "preko Beograda", da li se to odnosi na SRS, na Četnički pokret ili na nekog drugog?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Na Srpsku radikalnu stranku i na komandu Glavnog štaba Četničkog pokreta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Želela bih sada da pogledate tabulator 17. Ovde se radi o dozvoli iz istog perioda, izdatoj od gospodina Petkovića, a odnosi se na Milana Dobrilovića. U stvari radi se o dva ovlašćenja koja ću vam ja sada pokazati. Da li su ona autentična, u odnosu na pečat i potpise?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da. Pečat je isti, što znači da je to pečat Glavnog odbora Srpske radikalne stranke, sa potpisom šefa Glavnog štaba, Ljubiše Petkovića. U zaglavlju se nalazi Srpska radikalna stranka, Glavni štab, sa adresom.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapuškoviću?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, čini mi se da je došlo do greške jer se govori o dva ovlašćenja, a reč je o jednom ovlašćenju na ime

osobe koja se tu navodi, koja stanuje u Pere Četkovića broj 42. Drugo ime je ulica, a ne osoba, dakle nisu dva ovlašćenja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da pojasnim. Ja sam, u stvari, sada mislila na prethodni dokument. Prethodni dokument je ovlašćenje i zaboravila sam da pitam svedoka da li je autentično, pa sam pokušala da iskombinujem. Izvinjavam se zbog toga. U ovom dokumentu, ovlašćenje, od 13. decembra 1991. godine, spominje se pukovnik Trbojević, Jovan Trbojević. Ko je on bio i kakav je položaj imao?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, pukovnik Jovan Trbojević je bio komandir TO u Okučanima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on bio profesionalni vojnik?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on bio oficir JNA?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pogledajmo na kratko treće ovlašćenje, pod tabulatorom 18. Ponovo, decembar 1991. godine i gospodin Petković ovlašćuje slanje dobrovoljaca, ovoga puta pominje se Banja Luka. Da li su se iz Bosne slali dobrovoljci u zapadnu Slavoniju, na tamošnje ratište?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da i tamo je postojao Srpski četnički pokret.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su Srpska radikalna stranka i Srpski četnički pokret u jednom trenutku primili zahtev iz štaba SRS iz Beograda da pošalju dobrovoljce u Markušicu, u istočnu Slavoniju, da ojačaju srpske položaje tamo?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, nama je stiglo naređenje, tako bih rekao, putem telefona, od komandanta Ratnog štaba, da treba jedan određen broj ljudi otići u Markušicu u TO i prijaviti se. Da se obezbedi linija razdvajanja, jer je tamo bio incident.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je to bilo, da li se sećate koja je to bila godina i koje vreme?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Koliko mogu da se setim to je bilo 1992. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A koje je to bilo doba godine, sezona. Da li je bilo leto, ili zima?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Mislim da je bila sredina godine, proleće, leto, tu negde.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo li na kratko da odemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, vi sada možete da vidite gde smo označili na karti selo Markušicu i ovo drugo mesto o kome će svedok upravo da govori. Možete da vidite gde je Subotica kao i način na koji su putovali. Da li ste vi bili zaustavljeni u selu Tordinci?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, bili smo zaustavljeni. Prvo smo bili zaustavljeni u selu Bobota od strane policije, policije Srpske Krajine. Tamo nam je rečeno da je bilo borbi u okolini sela Tordinci. Ušli smo u Tordince, ušli smo u zonu borbenih dejstava i tamo smo se zaustavili.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tordinci, da li je to hrvatsko selo?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta ste videli kada ste došli tamo?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Kada smo parkirali kamion, na drugoj strani puta sam video Arkanove "Tigrove". Video sam vojnike koji su pripadali Srpskoj Krajini. Video sam ubistva, u stvari, ubistvo dvojice civila. Na razdaljini od 100 do 150 metara video sam kamion koji je prevozio mrtva tela.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako ste mogli da prepoznate Arkanove "Tigrove"? Da li ste vi bili upoznati sa tim kako oni izgledaju, ili nešto drugo?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da. Oni su na desnoj ruci imali znak Srpske dobrovoljačke garde, a na levoj ruci su imali amblem sa tigrom na njemu. Imali su crne kape i kamuflažne uniforme.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gledajući tako nešto, da li ste kasnije videli neke viđenije političare ili, na primer, lično Arkana?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, video sam. Došli smo u to vreme kad se završila ta borba. Tada su bili jake borbe oko sela Lastija, a nedaleko od centra naišao sam na televiziju, ekipu Radio-televizije Beograd, Gorana Hadžića i Željka Ražnatovića Arkana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Što su oni radili?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Kažem, ja sam taman naišao na njih, rukovali su se, čestitali jedan drugom i sa mnom se rukovali iako, čuo sam posle da Arkan je pitao : "Ko je ovaj", verovatno je mislio da sam i ja učestvovao u dejstvima pošto sam bio u ratnoj uniformi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kolika je bila udaljenost između onog mesta gde ste videli da Arkan, ili arkanovci ubijaju civile i gde su Arkana i Hadžića snimali. Kolika je bila fizička razdaljina između ta dva mesta, događaja?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Pa po mojoj proceni oko 150 do 200 metara, nije bilo više. 150 metara, tako.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je vama poznato jesu li oni videli to šta se događalo, ili ne znate?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: A po meni morali su da vide, jer to je pucano iz automatskog oružja. Blizina je bila, morali su pogledati, okrenuti se i videti šta je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Mislite kada su pucali na te civile?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, na njih mislim.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su ti arkanovci išta rekli zašto su to učinili?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Oni su pre toga prošli pored mene, dvojica vojnika, "Tigrova", Arkanovih. Vodili su jednog starijeg čoveka, zavezanog, mislim da su mu ruke bile napred zavezane i jednog mlađeg čoveka su vodili i onda sam čuo kako mu psuju majku ustašku, hrvatsku, zatim pucnjave. Onda sam se okrenuo i video njih dvojicu na betonu ubijene.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, ja bih sad pokazala svedoku, žao mi je, naime, što nemamo ovaj snimak koji je snimljen u Tordincima, nismo to mogli da nabavimo, ali imamo sličan snimak susreta Arkana i Hadžića koji bismo sada na kratko prikazali, molim vas.

(Video snimak)

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Evo Arkan i Hadžić, malo unazad ako može da se vrati. Evo Arkana sa desne strane.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, a Hadžić?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Ne, ne. Ovaj pozadi sa bradom.

(Kraj video snimka)

SUDIJA MEJ: Ovo je snimljeno nakon pada Vukovara, je li tako?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, tako je.

SUDIJA MEJ: 20. novembra kod "Veleprometa" ili tako nešto.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da. Gospodine svedoče, jeste li vi pogledali ceo ovaj snimak? Veći deo snimka je nakon pada Vukovara i možete li reći, jeste li baš i videli to što je prikazano?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, nakon toga sam bio tamo i video sam to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Časni sude, u mom rezimeu, kao što možete da vidite, sada na red dolaze događaji u Subotici, a tiču se jednog javnog nastupa jedne četničke jedinice. Međutim, budući da to nije od krucijalne važnosti, a vreme ističe, ja bih to preskočila. Želela bih za sada da odustanem od pasusa 29 do 31. Možemo na to da se vratimo tokom unakrsnog ispitivanja. Samo jedno pitanje u vezi s ovim. Subotički odred, da li je on imao neko ime?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, subotočki odred zvao se "Jovan Nenad Crni".

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada ste govorili o ovom drugom susretu s Vojislavom Šešeljem, spomenuli ste da je bilo reči o selu Hrtkovci. Da li ste vi upoznati sa ovim selom kao i sa tim ko je živeo u tom selu tokom 1991. i 1992. godine?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, ja sam posetio to selo. U selu je većinsko stanovništvo bilo hrvatsko i sa nešto malo Mađara i Srba.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je u jednom određeno trenutku bila postavljena specijalna policijska jedinica u tom selu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da. Specijalna policijska jedinica iz Sremske Mitrovice je bila tamo. Zadatak im je bio da spreče nasilna iseljavanja, prebijanja, maltretiranja, čak i ubistva ljudi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ta specijalna jedinica zaista zaštitila nekoga?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, nije. Ova jedinica je čak pomagala vođama Srpskog četničkog pokreta u iseljavanju Hrvata iz sela.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada govorite o nasilnom proterivanju, napadima, maltretiranju, čak i o ubistvu, da li se to odnosi na Hrvate, ili na neke druge?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Šešelj držao miting u Subotici tokom maja 1992. godine i ako jeste, šta je bila suština njegovog govora?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, on je držao miting u Subotici i u Novom Žedniku. U to vreme to je bio deo izborne kampanje. On je govorio o Hrtkovcima kao o primeru kako bi trebalo raditi određene stvari i kako Mađari i Hrvati moraju da budu naterani da napuste svoje domove. I da, ako se ne uspe u tome, mora se pribеći drugim metodama, drugim prinudnim metodama.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko vas je primio u Bujanj Potoku i ko se bavio vama tamo, tokom vašeg boravka?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Četničke dobrovoljce je dočekivao dežurni oficir, pukovnik JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Bujanj Potok, je li to kasarna JNA, ili nešto drugo?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: To je vojni objekat gde se vrši obuka vojske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dakle, to je službeni objekat vojske.

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li vi tamo prenoćili?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Jesmo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se u jednom momentu postavilo pitanje vezano za četničku zastavu?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da, četnički dobrovoljci su hteli svoju crnu zastavu da stave na jarbol, međutim, oficir JNA nije dozvoljavao, rekao da je da je blizu put, da može naići neko od stranaca, da ne može da bude četnička zastava istaknuta pored državne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je rekao zašto to nije u redu, zašto to ne bi trebalo da se uradi?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Prvo to je vojni objekat, znači, vojske Jugoslavije, a druga stvar, to je četnička zastava, neko može da vidi od stranaca, tako nam je rečeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Jeste li zadužili opreme i uniforme u kasarni?

SVEDOK C-047 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sada bih prešla na nekoliko dokaznih predmeta za šta će mi trebati možda pet minuta. Možda bih mogli za kraj da pustim jedan video snimak.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Radi se o video snimku u vezi sa Šešeljem. Vidimo naznaku da je datum 13. maj 1995. godine.

(Video snimak)

Vojislav Šešelj: Te 1992. i 1993. godine, kad smo onda uključivali dobrovoljce, imali smo dobru saradnju sa Slobodanom Miloševićem. On nam je davao uniforme, oružje, autobuse, kasarnu čitavu u Bujanj Potoku dao na raspolaganje Srpskoj radikalnoj stranci. Sva, svu tehničku opremu koja je bila potrebna i to je mnogo bolje funkcionisalo.

(Kraj video snimka)

TUŽILAC UERC REKLAF - PITANJE: Šešelj, dakle, na video snimku kaže to što kaže, je li to tačno, kada je reč o Bujanj Potoku i opremi?

SVEDOK C47 - ODGOVOR: Da, apsolutno je tačno.

TUŽILAC UERC REKLAF: Časni Sude, mislim da je ovo prikladan trenutak da završimo za danas.

SUDIJA MEJ: Da. Trenutak je prikladan pa ćemo da završimo raspravu za danas. Nastavićemo sutra u 9.00. Gospodine C-047, molim vas da se vratite sutra ujutro da završimo s vašim iskazom. Gospođo Uerc-Reclaf, koliko vam još treba vremena?

TUŽILAC UERC REKLAF: Otprilike oko sat.

SUDIJA MEJ: Hvala.